

Vraag en antwoord – natuurvriendelijke oevers

Wat zijn natuurvriendelijke oevers?

Natuurvriendelijke oevers zijn weelderig, natuurlijk ingerichte oevers met bloeiende planten waarin verschillende (water)dieren een plekje kunnen vinden. De oevers hebben een geleidelijke overgang van water naar land, die planten en dieren meer ruimte geven. Natuurvriendelijke oevers vormen een beschutte leefomgeving voor bijvoorbeeld insecten, kikkers, padden, kleine zoogdieren en vissen. De oever- en waterplanten zijn een prima plek om te schuilen, op te groeien, voort te planten en voedsel te vinden. Ook vogels als de rietzanger en karekiet voelen zich er thuis. Dit alles levert een belangrijke bijdrage aan de verbetering van de ecologische waterkwaliteit, mede vanwege de zuiverende werking van waterplanten.

Wat zijn de voordelen van een natuurvriendelijke oever?

Natuurvriendelijke oevers zijn:

- Belangrijk voor de waterkwaliteit. Hoe meer de natuur haar gang kan gaan, hoe hoger de kwaliteit van het water. Het water ziet er dan ook helder uit.
- Goed voor plant en dier. Natuurvriendelijke oevers zijn vaak een broedplaats, er worden eitjes afgezet en jonge dieren komen er tot leven. Andere dieren gebruiken de oever dan weer om te schuilen op jacht naar een prooi (snoeken bijvoorbeeld).
- Prettig om naar te kijken. De natuur in een natuurvriendelijke oever is uitbundig, er is een grote soortenrijkdom en het water is mooi helder.

Hoe zorgen deze oevers voor een bijdrage aan het verbeteren van de waterkwaliteit in de stad?

Vooraf de waterplanten lisdodde en riet hebben een zuiverende werking voor de waterkwaliteit. Deze planten halen met hun wortel veel voedingstoffen uit het water, waardoor de waterkwaliteit toeneemt. Niet alleen de waterkwaliteit wordt verbeterd, maar ook de kwaliteit van de biodiversiteit profiteert hiervan: zowel op het land als onder water.

Wanneer worden de natuurvriendelijke oevers aangelegd in Zoetermeer?

De aanleg is voorzien in de winter van 2021 en 2022. Voor we met de aanleg aan de slag gaan, zullen we de omgeving actief informeren.

Waarom zijn er verschillende soorten natuurvriendelijke oevers en hoe weet de gemeente wat voor soort oever het beste past?

Er zijn verschillende methodes voor het realiseren van een natuurvriendelijke oever. Zo kun je kokosmatten plaatsen met planten erin verwerkt, maar je kunt een bestaande oever ook vergraven en inzaaien of beplanten. Bij het vergraven is de hellingshoek van de oever belangrijk: deze moet een verhouding hebben van 1 op 3. De mogelijke hellingshoek is afhankelijk van de beschikbare ruimte naast de watergang. Dit bepaalt welke soort natuurvriendelijke oever mogelijk is.

Hoe lang duurt het voor een natuurvriendelijke oever “volgroeid” is?

Bij het juiste beheer is de oever na 2 tot 3 jaar volgroeid.

Kunnen we nog in het park of langs de groenstroken lopen tijdens het aanleggen van de natuurvriendelijke oevers?

Ja, met inachtneming van de veiligheidsvoorschriften houden we de gebieden zo goed als mogelijk bereikbaar. Als we stukken afzetten is het tijdelijk en houden we doorgaande wandel -of fietsroutes begaanbaar.

Als er natuurvriendelijke oevers komen, heb ik dan nog wel zicht op het water vanaf de kant?

Bij natuurvriendelijke oevers worden in het algemeen geen bomen of hoge heesters aangeplant, maar vooral moeras- en waterplanten. De hoogte van de begroeiing is afhankelijk van de soorten die ingezaaid of geplant worden. Op een aantal plekken kan het riet in de zomermaanden tijdelijk tot een hoogte van maximaal 2,5 meter vanuit het wateroppervlak reiken. Vanaf de hogere paden op het land kijken wandelaars daar over heen.

Zijn deze natuurvriendelijke oevers veilig voor kinderen?

De natuurvriendelijke oevers hebben een flauwere helling dan normale oevers. Bovendien is de overgang van droog naar nat minder hard. Dit betekent dat de randen van de watergangen of plassen minder diep en stijl zijn. Het water is dus ondieper en het is gemakkelijker om er uit de klimmen. Het neemt niet weg dat ouders en begeleiders zelf verantwoordelijk zijn voor de veiligheid van hun kinderen langs het water.

Kunnen we door natuurvriendelijke oevers last van ongedierte krijgen?

We verwachten geen overlast door ongedierte door de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Ongedierte kan voorkomen worden door bijvoorbeeld geen dieren langs de waterkant te voeren.

Hoe vaak wordt een natuurvriendelijke oever onderhouden (gemaaid)? En hoe zorgen we ervoor dat dieren niet verstoord worden bij het maaien?

Voor natuurvriendelijke oevers geldt dat zij ook natuurvriendelijk onderhouden moeten worden. Zo moet het maaien bij voorkeur in september of oktober gebeuren, om planten en dieren zo veel mogelijk te ontzien. De frequentie van het onderhoud van natuurvriendelijke oevers is daarom zo laag mogelijk en we laten zo veel mogelijk planten staan. Hierbij speelt de natuurbeschermingswet een rol. Een groenaannemer moet tegenwoordig gecertificeerd zijn en houdt rekening met flora en fauna in de buitenruimte. Rijnland en Zoetermeer maken binnenkort een beheerplan voor het onderhoud van de natuurvriendelijke oevers.

Wat kunnen we zelf doen om de oevers een beetje op orde te houden?

U kunt via de wijkwebsite in een melding aangeven dat u mee wilt helpen bij het beheren van de natuurvriendelijke oevers. Daarnaast zou het fijn zijn als u mee helpt rondslingerend zwerfafval te voorkomen en af en toe op te ruimen. Ook vragen we u om geen dieren te voeren langs de waterkant.

Kan ik zelf ook een natuurvriendelijke oever aanleggen op mijn perceel?

Om de aanleg van natuurvriendelijke oevers en vispaaiplaatsen te stimuleren, heeft Rijnland een subsidieregeling vastgesteld. De regeling is voor iedereen binnen het werkgebied van Rijnland die een natuurvriendelijke oever wil aanleggen. Gezamenlijk (met bijvoorbeeld de burens) een aanvraag indienen is ook mogelijk. Aanvragen die aan de voorwaarden voldoen, kunnen ieder jaar tot 1 mei ingediend worden. Lees meer bij: [subsidieregelingen](#)